

Međunarodni seminar „Znanje i kritičko razumijevanje povijesti: ključne kompetencije za demokratsku kulturu“

Tatjana Protulipac, prof.

Međunarodni seminar pod nazivom “Znanje i kritičko razumijevanje povijesti: ključne kompetencije za demokratsku kulturu” održan je od 15. do 17. prosinca 2023. u Valenciji. Organizatori seminara su bili Katoličko sveučilište Valencija (Universidad Católica de Valencia San Vicente Mártir) u partnerstvu s Documentom (Hrvatska), Interkulturalnim institutom Temišvar (Rumunjska) i Međunarodnom komisijom za procjenu zločina nacističkog i sovjetskog okupacijskog režima (Litva). Seminar je sufinanciran od strane Europske Unije putem CERV programa i TOLI – Institut Olga Lengyel za proučavanje holokausta i ljudskih prava. Na seminaru su sudjelovali nastavnici, te drugi stručnjaci u obrazovanju (predstavnici obrazovnih institucija, članovi nevladinih organizacija) iz 11 zemalja - Bugarske, Grčke, Hrvatske, Italije, Litve, Mađarske, Poljske, Rumunjske, Srbije, Španjolske, te SAD-a.

Cilj seminara bio je stvoriti okruženje za nastavnike za razmjenu iskustva, raspravu o zajedničkoj prošlosti i zajedničkoj budućnosti, osmišljavanje učinkovitih načina podučavanja o holokaustu i drugim zločinima protiv čovječnosti, razvijanje kompetencija za poučavanje o holokaustu i drugim genocidima kroz prizmu ljudskih prava, interkulturalnog obrazovanja i razvoja demokracije, s naglaskom na učenje o današnjoj diskriminaciji i nepravdi.

Tijekom seminara nastavnici su mogli uvidjeti sličnosti i razlike s kojima se susreću u nacionalnim obrazovnim sustavima te razmijeniti mišljenja kako uključiti učenike

u procese poučavanja na lokalnoj i međunarodnoj razini. Metode korištene tijekom seminara uključivale su prezentacije, radionice, grupni rad, analizu, raspravu i razmjenu iskustava.

Prvi dan sudionicima su se obratili predstavnici Katoličkog sveučilišta u Valenciji i Instituta TOLI. Nakon toga sudionici su se kratko predstavili.

Oana Nestian-Sandu i Deborah Lauter.

Prvu radionicu vodila je Oana Nestian-Sandu (TOLI). Zamolila je sudionike da razmisle o ulogama i motivacijama ljudi tijekom holokausta – heroja, članova pokreta otpora i drugima. Sudionici su podijelili svoja razmišljanja što je značilo biti heroj u prošlosti i što znači biti heroj u sadašnjosti. Slijedeći zadatak je bio vezan uz čitanje i analizu životnih priča žena heroja i pravednica, koje su branile ljudska prava i spašavale živote progonjenih tijekom holokausta ili žena koje su bile uključene u pokret otpora.

Andrea Szony je predstavila načela i preporuke IHRA-e kako poučavati o holokaustu, te iWitness platformu - veliku arhivu svjedočanstava na različitim jezicima.

Andrea Szony.

Deborah Lauter, izvršna direktorica Instituta TOLI, održala je predavanje o modernom antisemitizmu, te je predložila najnovije statističke podatke vezane uz val antisemitizma. Upoznala je sudionike sa suvremenim manifestacijama antisemitizma na globalnoj razini. Obzirom da se početak seminara poklopio sa posljednjim danom

Hanuke prezentirala je tradiciju paljenja svijeće za Hanuku i svim sudionicima podijelila dreidele (zvrk).

Drugi dan seminara Oana Nestian-Sandu je održala radionicu s temom iskrivljavanja činjenica o holokaustu i negiranja holokausta. Prikazala je različite oblike negiranja i iskrivljavanja, rasprostranjenost negiranja u različitim zemljama Europe te povezanost iskrivljavanja činjenica o holokaustu s antisemitizmom.

Ingrida Vilkiene, zamjenica direktora Međunarodne komisije za procjenu zločina nacističkog i sovjetskog okupacijskog režima (Litva), podijelila je primjer dobre prakse terenske nastave na primjeru Šetnje sjećanja povezane sa holokaustom.

Na kraju drugog dana sudionici su imali organiziran obilazak povijesne jezgre Valencije, prilikom koje su se upoznali sa židovskom, muslimanskom i kršćanskom povijesti Valencije, te tradicijom i kulturno-povijesnom baštinom grada.

Treći dan nastavnici sudionici su kao primjere dobre prakse prezentirali vlastite obrazovne projekte u području holokausta i obrazovanja o ljudskim pravima. Primjeri su poslužili kao inspiracija za nove projektne ideje te su potaknuli međunarodnu suradnju među nastavnicima u budućnosti.

Na kraju seminara zaključeno je kako je nužno i dalje graditi jaku i aktivnu mrežu nastavnika u europskim zemljama, koji se bave obrazovnim temama kao što je holokaust i ljudska prava, te i dalje organizirati međunarodne događaje o navedenim temama na kojima će sudjelovati nastavnici.

Kao nastavnica iz Hrvatske predstavila sam projekt „Priča o obitelji Reiner“ koji je nastao uz pomoć TOLI – Institut Olga Lengyel za proučavanje holokausta i ljudskih prava. Projekt govori o jednoj od najznačajnijih obitelji u razvoju grada Karlovca, židovskoj obitelji koja je svojim utjecajem i financijskom potporom izgradila najvažnije kulturne institucije, te utjecala na društveni i gospodarski život grada tijekom povijesti. Nažalost veliki dio obitelji stradao je tijekom holokausta.

Prijedlog za citiranje (APA stil):

Protulipac, T. (2024). Međunarodni seminar „Znanje i kritičko razumijevanje povijesti: ključne kompetencije za demokratsku kulturu“. *Poučavanje povijesti*, III(1), 13-15.